

Dosarul nr.3ra-1197/19

Prima instanță: Judecătoria mun. Chișinău, sediul Centru (judecătorul: R. Berdilo)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecătorii: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Stasii împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei,

împotriva deciziei din 3 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 3 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 11 septembrie 2017, Ion Stasii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale (în continuare CNAS) și Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova (în continuare MAI) cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 13 noiembrie 2001 a devenit pensionar în baza vechimii în muncă din cadrul Ministerului Securității Naționale. La depunerea cererii de pensionar, a fost deschis dosarul de pensie sub nr. 3303 și a fost stabilit în mod legal cuantumului pentru limita de vârstă, prin urmare i-a fost eliberată legitimația de pensionar nr. 0401.

Reclamantul a menționat că, în perioada 30 octombrie 2011 - 12 iulie 2017 mai mult de 6 ani, a fost plecat peste hotarele țării, având probleme de sănătate și a petrecut un timp în zone prielnice pentru reabilitarea sănătății sale.

La revenire în țară a aflat că, în urma reformelor petrecute pensionarii Ministerului Securității Naționale au fost transferați sub controlul asigurării și

efectuării plăților în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Însă, dânsul nu a fost informat cu privire la modificările efectuate la plata pensiei sale legal stabilite.

A susținut că, în iulie 2017 de pe card la BC „Moldova-Agroindbank” SA a ridicat pensia pentru perioada 1 octombrie 2015 - iulie 2017 dar, pentru perioada 1 iulie 2012 - 1 octombrie 2015 nu a primit-o, deoarece, banii au fost restituiți de bancă pe conturile MAI sau a CNAS.

Reclamantul a menționat că prin răspunsul Ministerului Finanțelor (în continuare MF), MAI și CNAS cererea prealabilă a fost respinsă.

A solicitat Ion Stasii, încasarea din bugetul de stat a CNAS și MAI pensia pentru perioada 1 iulie 2012 - 1 octombrie 2015 în sumă de 250 000, 00 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 10 000, 00 de lei.

Prin cererea de concretizare a cerințelor reclamantul a solicitat, anularea răspunsurilor MAI și CNAS cu obligarea de a-i achita suma de 241 917,00 de lei cu titlu de pensie neachitată pentru perioada 1 iulie 2012 - 30 septembrie 2015, din bugetul asigurărilor sociale de stat, conform pct. 3 și 4 din hotărârea Guvernului nr. 1427 din 28 decembrie 2016. (f.d.222, 238 vol.I)

Prin încheierea protocolară din 27 septembrie 2018 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu MF al RM.(f.d.17 vol.II)

Prin hotărârea din 3 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cererea de chemare în judecată depusă de către Ion Stasii a fost admisă parțial.

Au fost considerate neîntemeiate răspunsurile CNAS din 15 august 2017 nr. 2302 și din 16 august 2017 nr. S-1538. A fost obligată CNAS să achite lui Ion Stasii din contul transferurilor de la bugetul de stat la bugetul asigurărilor sociale, datoria formată din pensia neachitată de către MAI al RM, pentru lunile incluse în perioada începând cu 1 iulie 2012-30 septembrie 2015 inclusiv (în total 39 luni). În rest pretențiile reclamantului au fost respinse.

La 10 octombrie 2018, CNAS a declarat apel împotriva hotărârii din 3 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 3 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de CNAS și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță în mod temeinic și justificat a constatat că răspunsul MAI din 14 septembrie 2017, nu poate fi asimilat unui refuz în recunoașterea unui drept prevăzut de lege, în sensul Legii contenciosului administrativ, or, prin acest răspuns, Ion Stasii a fost informat că competența de achitare a pensiilor militarilor, începând cu 1 ianuarie 2017, revine CNAS.

Astfel, prima instanță corect a dispus respingerea cerinței reclamantului Ion Stasii cu privire la anularea răspunsului MAI nr. 15-3-S-A/P-148/17 din 14 septembrie 2017.

Curtea de Apel Chișinău a subliniat, că prima instanță justificat a conchis că din vina organului investit prin lege cu competența de achitare a pensiei, adică a MAI, lui Ion Stasii, în perioada 1 iulie 2012 - 30 septembrie 2015, nu i-a fost achitată pensia. Fapt confirmat prin răspunsul MAI din 12 februarie 2018, cât și extrasele de cont eliberate de Banca de Economii care atestă data achitării pensiei

lui Ion Stasii pentru perioada anului 2012, cât și prin răspunsul BC „Moldova-Agroindbank” SA din 18 iunie 2018, în conținutul căruia se indică că, în perioada 1 iulie 2012 – 1 octombrie 2015, nu au fost găsite informații de transfer de pensii și prestații sociale pe contul de card și în agent de plată (vol. I, f. d. 209).

Ca urmare anume CNAS este obligată să-i achite lui Ion Stasii pensia pentru perioada 1 iulie 2012 - 30 septembrie 2015, or, prin hotărârea Guvernului nr. 1427 din 28 decembrie 2016, executivul a stabilit în mod cert și expres că, CNAS va efectua plata pensiilor și prestațiilor sociale începând cu 1 ianuarie 2017, stabilind inclusiv și faptul că datoriile acumulate la plata pensiilor și prestațiilor sociale către beneficiari la data de 1 ianuarie 2017 vor fi achitate din contul transferurilor de la bugetul de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat. Or, potrivit art. 54 al Legii nr. 1544/1993, se stabilește expres că sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia se plătesc pentru perioada precedentă fără limite de timp, fiind un drept imprescriptibil.

La 1 august 2019, și respectiv la 30 august 2019, CNAS a depus recurs împotriva deciziei din 3 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Pledând pentru admiterea recursului, recurenta a indicat că instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii.

Recurenta CNAS a menționat că, obligația de stabilire și plată a pensiei lui Ion Stasii pentru perioada de până la 1 ianuarie 2017 era în exclusivitate a MAI.

Prin urmare a considerat că, instanța de apel neîntemeiat a obligat CNAS să achite lui Ion Stasii, din contul transferurilor de la bugetul de stat la bugetul asigurărilor sociale, datoria formată din pensia neachitată de către MAI, pentru lunile incluse în perioada 1 iulie 2012 - 30 septembrie 2015 inclusiv (în total 39 de luni).

A reiterat că, potrivit informației din dosarul, foile de pensionare și dispozițiile de plată în privința beneficiarului de pensie au fost transmise la Banca de Economii, însă din motivul neprezentării beneficiarului la bancă pentru semnarea foii de pensionare, documentele respective au fost întoarse MAI fără executare.

Totodată, a subliniat că, CNAS nu este succesor în drepturi și obligații al MAI.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii, de respingere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Instanța de recurs menționează că decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 244 alin. (1) și 245 alin. (1) Cod administrativ al Republicii Moldova, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) Cod administrativ al Republicii Moldova, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 3 iulie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenta la dosar lipsesc.

Astfel, recursul depus la 1 august 2019, este în termen.

Prin referința din 13 septembrie 2019, MAI a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

Prin referința din 25 septembrie 2019, Ion Stasii a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului depus de CNAS în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de CNAS nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de CNAS.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu